

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУДЖА

ЕДИНЪ БРОЙ
10 ст.ЕДИНЪ БРОЙ
10 ст.

ИЗЛИЗА ПОНЕДЕЛНИКЪ, СРЪДА И ПЕТЪКЪ

Абонаментъ за България: 7 лв. шестмесечно; за странство: 14 лв. — Обявления: 15 ст. за кв. см. — Всичко що се отнася до в-ка се адресува:
До дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. Ръкописи назадъ не се връщатъ.

Новата сѣдба на Добруджа. — Новото руско правителство. — Декларацията и програмата на Керенски. — Автономията на Басарабия, — Боеветъ при Фокшани. — Погребението на Генералъ Колевъ. — Деньтъ на Караджата. — Попекиятъ въпросъ въ Добруджа.

Д. М. Нейковъ.

Новата сѣдба на Добруджа

Думата е за нашата Сѣверна Добруджа, оня български кѣтъ, който по Берлинския договоръ биде отстъпенъ на Ромъния, като награда за участието и въ Руско-Турската война.

Слѣдъ образуването на днешна България, вниманието на нейнитѣ държавници и обществени дѣйци биде изцѣло погълнато съ организирането и стабилизирането на новото Княжество, на което биде отсѣдено да прѣживѣе нѣколко вътрѣшни кризи. Едва слѣдъ това почнаха да се хвърлятъ погледи върху положението на ония българи, които по статутитѣ на горѣпоменатия договоръ останаха извънъ прѣдѣлитѣ на България. Тия погледи обаче се отправяха къмъ Македония и отчасти къмъ оня край отъ Моравско, който въ Берлинъ биде прѣдаденъ на сѣрбитѣ. Къмъ Добруджа никой не поглеждаше, ней никой не подаваше рѣка за спасение. Тя биде оставена сама на себе си, задушена въ своитѣ сѣдбени.

Малко важи, че това ставаше поради особенитѣ дипломатически условия, при които България бѣ поставена. Фактътъ си е фактъ и той биваше широко използванъ отъ тиранинския ромънски режимъ, който вършеше своето дѣло въ Добруджа, необезпокояванъ отъ никого. Въместо съ воля, той почна да вади душата ни съ духовенъ гнетъ и тероръ, като замѣри двата жизнени нерва на роба—българинъ—червата и училището, които бѣха отпорано придобили историческо значение не само за добруджанския българинъ, но и за ова въ прѣдѣлитѣ на свободното Царство.

Тежко бѣше положението на добруджанския българинъ прѣди затварянето на училищата му, но още по-тежко и критично стана то, слѣдъ като той биде лишень отъ своитѣ училища, за които още отъ турско грѣме жертвуваше мило и драго. Жадни за наука и знания, мноо българчета биваха принудени да минаватъ въ свободна България и да търсятъ просѣта въ нейнитѣ училища. Вкусили, обаче, отъ благата и свободата на България, която тѣ отъ найранното си дѣтвество идеализираха, повечето отъ тѣхъ биваха загубвани за винаги за Добруджа: свършили гимназия, педагогически и търговски училища, военната гимназия, или други учебни заведения, тия българи останаха въ България, където тоже бѣ цѣнешъ и потребенъ тѣхнитѣ грудъ.

Други отъ тѣхъ, важрили грамотностъ и прѣхрана въ родния си кѣтъ, оставаха въ него, докато биваха повикани въ казармата да възлужатъ военната си повинностъ. Лишени обаче тукъ отъ всѣкакви права и подложени на единъ тирано-сбирнически режимъ, малцина отъ тѣхъ дослужава до край. Повечето дезертирваха отъ службата, прѣминаваха българската граница и се настаняваха въ майка България, където тѣ намираха горещъ приемъ. Съ такива емигранти, оставили роденъ край, родители, роднини и приятели, сж пълни много български села и градове, особено Силистра, Русе, Добричъ, Варна и пр.

Добруджа се лишаваше отъ своитѣ добри спомени и по други причини. Цѣляща да денационализира тази българска страна, Ромъния изпращаше за управители и администратори на Добруджа най-големитѣ българоедци и най-дегенерирани типове. Облѣчени въ безгранична власть и възползвани отъ

безправното политическо положение на добруджанеца, за най-дребни, често пѣти изкуствено създадени поводи, тия попомци на старитѣ рижски заточеници-разбойници и прѣселници подлагаха българското население на нечуванъ физически и мораленъ тероръ. Обидитѣ, обиритѣ и побойщата бѣха упражнявани въ най-широки размѣри. Въ това отношение наметъ е религиятъ на тулчанския обр. Управителъ Неницеско, отъ спомена на който и до днесъ настрѣхватъ коситѣ на добруджанския българинъ. Вслѣдствие този гнетъ, мнозина българи намѣриха спасение въ бѣгството си какъ въ България,

По такъвъ начинъ, съ настѣпването на всѣки новъ день, Добруджа се лишаваше все повече отъ своята интелегентна младежъ и отъ добритѣ си граждани-борци. И макаръ и даренъ до очудване съ национална твърдостъ, проявена най-вече въ матерния говоръ, въ нравитѣ и обичаитѣ, добруджанскиятъ българинъ отиваше къмъ гибель. Врѣмето, тоя цѣлителъ на всичко, и мохаджирската политика на ромънската държава бавно, но сигурно поставяха своя отпечатъкъ и опрѣдѣляха недалечната сѣдба на Добруджа. Да, особно слѣдъ нещастната балканска война, гибельта на Добруджа, като че ли настѣпваше безвъзвратно.

Останалъ съ послѣдни сили, потиснатиятъ българинъ хвърляше погледи за спасение единствено къмъ България. Но за жалостъ той срѣщаше тукъ слаба заинтересованостъ къмъ своята сѣдба. Не веднажъ той е слушалъ увѣщаваня, да се помири съ сѣдбата си, защото погледитѣ на България сж насочени другадѣ. И днесъ даже има хора въ България, които, като поменатъ името Добруджа, разбиратъ нейнитѣ южни грайнини. Това разбираше има въ основата си прѣстѣжливостенѣдѣние на дѣйствителността въ Тулчанска Добруджа и на оная политика, която въ лицето на ромънитѣ виждаше добъръ и лояленъ съседъ.

Войнитѣ отъ 1913 и 1916 години съвършено разрушиха тия схващания: първата отъ тѣхъ, погребна за виваги „въковното ромънско съседство и приятелство“, а втората поведе българския въоръженъ народъ прѣвъ Тутраканъ и Кобадинъ за въ Бабадагъ и Тулча, и доказа на слѣбнитѣ, че Сѣверна Добруджа е населена прѣдвмно съ българи, и наши материално и духовно прѣвзходство надъ всички други народности въ нея, че тя е българска и че ромънитѣ сж само неканени гости въ нея.

Така днесъ, добруджанскиятъ небосклонъ се прояснува! Сѣдбата се усмихва и надъ тази нещастна земл. Тъмнитѣ и мрачни облаци се вдигатъ отъ нейния небосклонъ, за да бждатъ зайтвени съ ясно и животворно слънце.

Изъ чужбина

(Съобщения на В. Т. А.)

Цартъ, прѣстолонаслѣдниктъ и князь Кирилъ въ Виена. Отъ Виена телеграфиратъ съ дата 9 VIII: Споредъ официалнитѣ свѣдѣния отъ Френа схафенъ, утрѣ слѣдъ обѣдъ пѣлъ да пристигне тамъ партъ на българитѣ, прѣстолонаслѣдниктъ князь Борисъ и князь Кирилъ, за да посѣтятъ Вюртембергската кралска двойка въ замъка Френсхшафенъ.

Важността на изявлението на г. Радославовъ въ странство. Виена. „Нойе Фрайе Пресе“ пише: „Направениотъ отъ българския министъръ-прѣдседателъ д-ръ Радославовъ изявление прѣдъ прѣдставителитѣ на пе-

тата прѣди замнаването му за Виена и Германия, сж отъ особено значение. Отъ тѣзи изявления се вижда, че между държавитѣ, които принадлежатъ къмъ централнитѣ сили, владѣе пълно съгласие. Както се знае, напоследѣкъ не липсваха въ Англия опити, да се привлече България къмъ съглашението. Точнитѣ отговоръ на тѣзи маневри се съдържа въ изявлението на г. Радославовъ, който каза, че ние водимъ заедно войната и ще останемъ съгласни до сключването на мира и слѣдъ него. Декларациитѣ на българския министъръ-прѣдседателъ показватъ, че софийското правителство е напълно доволно отъ съюзницитѣ си. Централнитѣ сили сж единъ блокъ, отъ който нищо не може да се отцѣпи, това съглашение трѣбва прѣди всичко да взема подъ внимание. Послѣдствията отъ това съгласие се проявяватъ въ тежкитѣ поражения на руската армия изъ съобщенията за поражението на Ромъния при Фокшани.

Прѣговори по економически съглашения между държавитѣ отъ централния съюзъ.—Виена. Австро-унгарското, германското, българското и турско правителства рѣшиха да започнатъ прѣговори съ цѣлъ да се постигнатъ економически съглашения, които ще се разпространятъ и въ областта на съобщенията между тѣзи държави. За мѣсто, гдѣто ще се водятъ тѣзи прѣговори, които ще започнатъ на 9 августъ, е избрана по общо съгласие Виена.

Керенски обнародва слѣдната декларация: „Поради невъзможността да се създаде взаимно съгласие на разнитѣ политически течения, както на социалистичитѣ, тѣй и на несоциалистичитѣ, една мощна революционна власт, която изисва настоящитѣ моменти, азъ се видѣхъ принуденъ да подамъ оставка. Конференцията на прѣдставителитѣ на глав. социалистическа, демократическа и либерална партии, които стана на 3 августъ има за резултатъ, че прѣдставителитѣ на тази конференция партии рѣшиха да ми погѣрятъ задачата, да прѣустрой правителството. Считайки невъзможно въ настоящитѣ обстоятелства, когато вѣшно поражение и вътрѣшно разпадане застрашаватъ страната, да отбѣгна тежката задача, която ми се повѣрява, азъ предлагамъ на тази задача като на изрична заповѣдъ на страната, да създаде въ най-краткъ срокъ и въ прѣки всички прѣчки, които биха могли да възникнатъ, една мощна революционна власт. Сметамъ да поставя разрѣшението на тази проблема неизмѣнното убѣждение, че спасението на отечеството и републиката изискватъ отказване отъ партиянитѣ разпри и пълненъ съ себеотрицание трудъ на всички руски граждани при условия и начини, които повелително се диктуватъ отъ силната необходимостъ да се поддържа бойната способностъ на армията и се възстанови економическата мощъ на държавата.

Бидейки членъ на правителството още отъ първитѣ часове, когато цѣлата власть мина въ рѣцѣтъ на народа, считамъ за необходимо, като пристѣпия къмъ прѣустройството на правителството, да се основавамъ на изработенитѣ му принципи. Въ схщото прѣме въ качеството си на правителство азъ считамъ за неизбѣжно да въведа измѣнение въ реда и разпрѣдѣленето работата на правителството, като сметамъ, че пѣмамъ право да се спирамъ отъ съображението, че тѣзи измѣнения, създаващи възможността да се разрѣши напълно въпросътъ който се поставя прѣдъ врѣмешното правителство, ще увеличатъ моята отговорностъ върху изрховнитѣ държавни работи“.

Новото руско правителство. Министерството се е съставило така: м-ръ прѣдседателъ на войната и морината—Керенски, управляющъ м-во на войната—Савинковъ, управляющъ м-во на морината—Лебедевъ, м-ръ финанситѣ—Некрасовъ който въ схщото прѣме е на товараенъ да замѣства м-ръ прѣдседателя, когато послѣдниятъ отсъствува; управляющъ м-во финанситѣ професоръ Берваки, м-во вътрѣшни работи—Аксентиевъ, министъръ вътрѣшнитѣ работи—Терещенко, м-ръ търгоината и индустрията—Прокоповичъ, м-ръ земледѣлието—Черновъ, м-ръ труда—Скобелевъ, м-ръ продоволствието—Певчанскъ, м-ръ пошитъ и телеграфитѣ, Никитинъ, м-ръ на пар. просвѣщение—академиктъ

—Олденбург, м ръ правосъдието — Заруди, м ръ на общ. подпомогане — Ефремов, държавен контролоръ — Кочошкин, м ръ на общ згради — Вуреневъ, прокуроръ на св. синодъ Каргашевъ.

Конференцията за равниране военните цѣли на държавитѣ отъ съглашенито. — Отъ Стокхолмъ телеграфиратъ: Керенски желалъ да се опредѣлятъ военните цѣли безъ анексии и обещетение. Конференция щѣ да се състои въ края мѣсеца августъ въ Лондонъ.

Новото временно правителство въ Русия и програмата на Керенски. Петербургъ. Днесъ се състои първиятъ събитъ на новото временно правителство подъ прѣдседателството на Керенски, който произнесе една рѣчь и каза: „Новиятъ кабинетъ ще трѣбва да съсрѣдоточи всичкото си внимание върху въпроситѣ, относещи се до народната отбрана и организирането дѣйността на финансовия и стопанственъ животъ на страната“. Керенски отправи къмъ всички членове на правителството позивъ, да удвоитъ усилията си за организирането и затвърдяването на властта, както и за засилването дѣйността на разнитѣ министерства. Слѣдъ Керенски Терещенко направи изложение относно близкото си отиване въ главната квартира. Правителството рѣши да прѣмахне поста главенъ прокуроръ на св. синодъ и да създаде едно министерство на изповѣданията, чийто титуляръ ще бѣде главниятъ прокуроръ на св. синодъ. Терещенко замина за главната квартира, за гдѣто замина въ следното време и ромънскиятъ пълномощенъ министръ въ Петроградъ Диаманди.

Рускитѣ социалисти за мира. Въ заседаването на свѣтла на войнско работническитѣ събитя (делегати) членитѣ на изпитателния комитетъ Розановъ прочете докладъ за пътуването си въ странство, досежно международната социалистическа конференция, въ който се каза:

Германското социалистич. малцинство възприе напълно руската програма, по болшинството се показа по малко съгласно, обаче то се съгласи да се подчини на рѣшенията на конференцията и също прие руската програма. Опититѣ за споразумѣние съ делегатитѣ имерляндци въ бернската конференция пропаднаха. Английската народна социалистич. партия и болшинството на английскитѣ социалисти отказаха да присѣдствуватъ на конференцията. Най-сетнѣ датата на конференцията е опредѣлена 8 септември. Розановъ свърши доклада си така: „Успѣхитѣ на конференцията зависи отъ поведението на нашитѣ английски другари, но зависи също и отъ самитѣ насъ. Ние трѣбва да се стремимъ да наддигнемъ на всѣка цѣна економическото разстройство и да възстановимъ наистина военна мощъ“.

Събрания и молебства за миръ. Стокхолмъ. Въ неделя тукъ и въ провинцията станаха много събрания за въ полза на мира, бидоха отслужени и молебствия за миръ. Много членове на дипломатическото тѣло присѣдствуваша на божествената служба въ католическата църква въ Стокхолмъ.

Международната социалистическа конференция ще се състои на 9-и септември въ Стокхолмъ.

Керенски оттегли оставката си, слѣдъ като узнава резултатитѣ отъ министерския съветъ, състоялъ се на 4 августъ.

Басарабия иска автономия. На „Пти Паризьентъ“ съобщаватъ отъ Петроградъ: Прѣдъ видъ на близката конференция между временното правителство и украинскитѣ делегати Бесарабия уведоми правителството, че Бесарабия се противопоставя на присѣдинението ѝ къмъ Украйна и иска автономия.

Военната конференция въ Киевъ. Военната конференция, която се състои въ Киевъ подъ прѣдседателството на г. Керенски, рѣши: че войскитѣ трѣбва да се оставатъ да бѣдятъ атакувани, но да не отстъпватъ.

Материали изъ миналото на Добруджа.

Единъ документъ по училищната организация въ Добруджа.

ПРОТОКОЛЪ
30 юлий 1878 г.

с. Вей-даутъ.

Александръ Пашатовъ, Илиа Енчовъ, Георги Илиевъ, Вълчу Пѣйчевъ, Илиа Бажовъ, Стоянъ Илиевъ, Димитръ Станчевъ, Цаню Драгневъ, Нею Тиховъ.

с. Камена.

свещ. Благой Мартиновъ, учит. Георги Димитровъ, стар. нечо сѣбевъ, никола марковъ, стар. иванъ бойчевъ, стар. иванъ димитровъ, вълчо стондръ, никола желзовъ, дико желзовъ, михалъ бойчевъ, атанасъ димитровъ, иванъ димитровъ.

с. Горньо-чамурлий.

свещ. мариинъ леновъ, уч. м. радевъ, стар. андрей даневъ, велико николовъ, димитръ кириловъ, димитръ панчевъ, иванъ дяковъ, симеонъ цетковъ, никола малчевъ, вълчо мартиновъ, георги великовъ, петъръ ивановъ, никола друменовъ, петъръ калчевъ, васалъ карчевъ, георги нетковъ.

Какво правятъ българитѣ?
(Изъ „Berger Tagblatt“ — 26 юлий).

Заедно съ германцитѣ и австрийцитѣ се борятъ за своето съществуване българитѣ и турцитѣ. Последнитѣ има да изпълняватъ въ Азия една извъредно тежка задача, затова ги виждаме на европейскитѣ театри въ меншинство. Българитѣ, обаче, пѣматъ никакви извън европейски интереси. Тѣ се борятъ за независимостта на своя народъ и за неговото прѣвъзходство на Балкана. И дѣйствително трѣбва да се признае, че българитѣ иматъ за това право да заематъ мѣстото на първата сила на Балкана. Тѣ се указаха като единичниятъ народъ, който между всички други балкански народи е напредналъ най-бързо въ културата и работитѣ пай-интенсивно върху себе си.

Въ началото на войната се биеха, заедно съ австрийци и германци, голѣми български армии. Слѣдъ завладяването на Добруджа обаче, виждаме българитѣ да изчезватъ отъ официалнитѣ комуниката. Отъ година насамъ чуваме за тѣхъ незначителни съобщения, отблъскване малки неприятелски нападения, прѣдприемае отъ тѣхна страна слаби разузнавания и т. п. Всичкитѣ тѣзи дѣла на български части се извършваха на сараева фронтъ.

Днесъ, когато Германия и Австро-унгария търсятъ да водятъ борбата до побѣдоносенъ край съ всички сръбства, когато на всички фронтове се прѣдприематъ най-люти атаки, при българитѣ си остава като въ мирно време. Както чуваме днесъ слѣдъ прибирането на реколтата, българската армия стои пълночислена на фронта. Може би около 100000 войници чакатъ готови да започнатъ борбата. Ако приемемъ, че на добруджанския фронтъ стоятъ около 200,000 души, то сръбчу сараевата армия оставатъ винаги още 800,000 щика, които сѣ напълно достатъчно заедно съ стоящитѣ тамъ австроунгарски и германски спомогателни зойски да развиятъ интернационалната сараева збирщина. Знае се, че българитѣ сѣ направили чудесни усрѣбявания по всичкитѣ си линии и че едно пробиване на тѣхнитѣ линии отъ Сарая е невъзможно. Едно е ясно, че аспирациитѣ на България върху Македония, Солунъ и т. н., никога нѣма да се реализиратъ, ако българската армия не прѣмине отъ дефанзива също въ една силна офанзива, т. е. ако ти сѣ хвърлятъ на всичкитѣ си сили не прѣмине отъ своето безпокойно спокойствие въ настѣпление сръбчу англо-сръбско-руско-италианската армия и натика Сарая на вѣтрѣ въ Гърция, или въ морето. Наистина Хинденбургъ е казалъ: „Оставете Сарая на мира. Това е нашитѣ пай-евтенъ пѣдически лагеръ“.

Днесъ обаче той едва би стоялъ по-вече на това становище, понеже Гърция се взоржжава за борба и понеже освободената отъ руски фронтъ българска армия би могла да се използва много добръ.

Причината, защо българитѣ стояха до сега въ бездѣйствие, трѣбва да се крие въ това, че германското правителство не желаше едно настѣпление сръбчу Гърция, до като кралъ Константинъ бѣше въ Атина, защото българската офанзива не би поощрила също и Гърция. Сега обаче въ Атина пакъ триумфира Велзделосъ и съ това е изчезналъ всѣкаквъ огледъ по отношение на Гърция. За това трѣбва да допуснемъ, че въ скоро време ще се раздвижи и българския фронтъ и че дългата бездѣйностъ на тази храбра армия ще вземе единъ край.

I. G.

Военни новини.

Въ Фландрия артилерийскитѣ бой вчера 7 VII вечерта се разви напосо много силно. Англискитѣ атаки отъ Нюпордъ къмъ северъ, и между Драабанкъ и Фреценбергъ, бѣха отбити съ голѣми за тѣзи загуби.

Въ Артуа оживеи артилерийски огънь между капала Ла Бассе и р. Скаръ. Англискитѣ разузнавателни нападения сръбчу нѣкой части отъ тѣи фронтъ бидоха осуетени.

с. Кавгаджий.

стар. Петъръ Цаневъ, Калчо Петковъ, Сѣби Пенчевъ, Йорданъ Желзовъ, Митакъ Луковъ, Иванъ Ивановъ, Тодоръ Калевъ, Илиа Стояновъ, Митю Желзовъ.

с. Камборъ

свещ. Радулъ, учит. Иванъ Радуловъ, стар. Калчо Костовъ, Киро Коевъ, Илиа Кашчевъ, Георги Пасковъ, Иванъ Стояновъ, Иванъ Цанковъ, Станчу Пенчевъ, Христо Непчевъ.

с. Вашной.

свещ. Стою Георгиевъ, учит. дамянъ Костантиновъ, стар. Русе димовъ, Иванъ Пеневъ, Петринъ Димовъ, Ангелъ Матеевъ, дамянъ Недѣлчевъ, Стоянъ Савовъ, Стойчо Нейчевъ, Раде димитровъ, Петко Николовъ, Димитръ драгневъ, Христо Недѣлчевъ, Тончо Райновъ, Петъръ Ганевъ, Петъръ Вълчевъ.

с. Армугай.

свещ. Петъръ Илиевъ, учит. кирилъ ивановъ, стар. стар. станю стонковъ, стойчо д. крачунковъ, мариинъ д. ликовъ, димитръ георгиевъ, колю стонковъ, георги райновъ, Йовчу георгиевъ.

с. Чиналий.

свещ. ионъ бонжуновъ, учит. хр. п. гавриловъ, стар. василъ добревъ, кючулъ петъръ, матей тодоровъ, ив. колевъ, димитръ драгневъ, ив. димитровъ, недѣлчо димовъ, николаи недѣлчевъ, димитръ видимовъ.

При Шмьн-де-Дамъ и източния брѣгъ на р. Маестъ германскитѣ шурмуници части се въкнаха въ самитѣ неприятелски окопи въ гората Корнерсъ и се върнаха съ едно количество пѣлници.

Сѣверно отъ Фришани на пово се води бой. Ние разширихме нашия усрѣхъ. Рускитѣ и ромънскитѣ контратаки останаха безрезультатни. Отъ разнота на пѣлници се установи, че сѣ дѣйствували 12 неприятелски полка.

Полскиятъ въпросъ въ Добруджа
(Едно миѣние).

Въ време въ нашитѣ борби за освобождението на България, когато борбитѣ се раздѣляха на дѣи: единитѣ искаха културната борба чрезъ църкви и училища, а другитѣ — политическата дѣйностъ чрезъ революция. Тогава имаше смисълъ да се каже, и съ право, че свободата иска Караджата.

Слѣдъ като потомцитѣ на този герой, чрезъ силата на куршума изгласаха неприятелитѣ изъ прѣдѣлитѣ на Добруджа, дошълъ е моментъ за културната борба — да се помисли за уредбата и на училища, и на черкви, и на читалища, и на общини.

Ворбата за освобождение Добруджа видоизмѣнава Л. Каравеловия лозунгъ. Сегашиото време налага: „Свободата иска Караджата, иска и екзархъ“.

Въ борба съ ромънската пропаганда, която е туряла не малко слѣди и въ църковното, и въ училищното дѣло, ние имаме интересъ, като чисти българи, желаючи само доброто на Добруджа, да се уреди и църковния въпросъ, да се командироваатъ, колкото се може повече попове.

Българското население изпитва голѣма нужда отъ извършване богослужението и священитѣ трѣби на български езикъ.

Въ стара Добруджа сѣ останаха двама старци, свещеници — българи: единътъ въ Бейдаутъ, а другиятъ въ Хаджиларъ. По думитѣ на Бейдаутския попъ, този въ Хаджиларъ билъ руснакъ по произхождение. Бейдаутскитѣ попъ Николай Разковановъ е българинъ отъ Басарабия, рѣкопосветенъ прѣзъ 1878 г. отъ Доростоло червенския митрополитъ Григорий.

И двамата старци, остана живи, съ свои заслуги нѣкога въ борбата съ ромънската пропаганда, днесъ, достигнали до старческа възраст (70 — 75 годишни), за сегашниятъ моментъ сѣ лишени отъ качества за борци. Съ това не искаме никого да обидимъ, а само да изтъкна обстоятелството, че тукъ, наредъ съ дѣвни учители, пуждно е до като трае войната, да се командироваатъ много попове млади, енергични, които да помагатъ, да чистятъ слѣдитѣ отъ ромънската пропаганда, да ентусиазиратъ, да вършатъ, съ една рѣчь, всяка друга полезна за дѣлото на Добруджа дѣйностъ.

Еднакъ, слѣдъ дълго чакане, запристигаха попове отъ България, но тѣ сѣ „вѣлка въ море“, за да удовлетворятъ желанието на населението. Казватъ, и въ България не останаха попове. Тогава? Споредъ насъ, полскиятъ въпросъ би се разрѣшилъ допѣкъдъ, ако се рѣкоположатъ пѣвцитѣ-бургади, много отъ които сѣ бивши български учители. Така, ние познаваме 1) даскалъ Вълко Ивановъ, 6—7 год. български учителъ, 30 годишенъ пѣвецъ въ Бейдаутъ, 2) даскалъ Върбанъ Трошевъ, бившъ учителъ и понастоящъ църковенъ пѣвецъ въ Касапкьой, 3) Иванъ Радевъ, отличенъ църковенъ пѣвецъ въ с. Сардъгодъ. И много още бяха се указали църковни пѣвци отъ Добруджа, дори би дошли отъ България, съ желание да станатъ свещеници. За такъва една владишка благословия е достатъчна, за да се облѣкатъ въ расо и килимъвка. До като духовнитѣ семинарии подготвятъ млади и учени попове — теолози, набързо опоненитѣ, както прѣдлагаме, църковни пѣвци ще извършватъ пасѣкъдъ, на всѣко село богослужението на български, всѣка недѣля черквитѣ ще се отворятъ, и отъ това ще печели добруджанската кауза — населението ще се ентусиазира, ще се ободри и съ готовностъ ще продължава културната борба за Добруджа.

И. С. Караджовъ.

с. Налбантъ

свещ. георги д. с., учит. стефанъ, стар. якимъ русевъ, павли ивановъ, марко минчевъ, костадинъ ивановъ, стоянъ деновъ, велико доневъ, велю димитровъ, стоянъ тафровъ, павли атанасовъ.

с. Конгазъ.

стар. иванъ николовъ, учит. мицо владевъ, х. георги боевъ, христо учевъ, желѣничо филевъ, атанасъ пѣйчевъ, стефанъ желѣзковъ, руси станчевъ, георги кръстевъ, димитръ мацоловъ, георги ганевъ, панчо стонковъ, гочу войевъ, димо димитровъ, стоянъ георгиевъ, желѣзко василевъ, драгой насилевъ.

с. Хаджиларъ

свещ. емилианъ михайловъ, уч. илии ивановъ, стар. василъ бѣлевъ, иванъ желѣзчевъ, станчо георгиевъ, иванъ недѣлчевъ, георги ивановъ, мико ивановъ, вѣрбанъ вълковъ, ангелъ вълчевъ, стоянъ начевъ, господинъ куцаровъ.

с. Зебиля.

учителъ ради христовъ, стар. георги костовъ, тодоръ парушевъ, иванъ пиволовъ, мариинъ мартиновъ, никола мартиновъ, димо миховъ, георги великовъ, хиню великовъ, желю георгиевъ, щерю димитровъ, филчо петковъ, атанасъ игнатовъ, георги филковъ, тодоръ филковъ, никола желѣзовъ, жемо вълковъ, стоянъ вълковъ, христо георгиевъ.

Погребението на генералъ Колевъ

Тѣлнитѣ останки на генералъ Колевъ сѣ биле прѣнесени въ столицата на 6 т.м. прѣвъ нощта. На 7 тѣмъ 3 часа по обѣдъ тѣ сѣ биле прѣнесени при особень церемониалъ въ съборната черква „Св. Недѣля“.

На 8 того въ 4 1/2 часа е било извършено опѣлото по особена приготвена за цѣлѣта програма. Общината е отпуснала гробно мѣсто до гроба на починалия генералъ „Илюстовъ“.

Военни почести при посрѣщането тѣлото на покойния на гарата сѣ биле отдадени отъ единъ спѣшенъ почетенъ коненъ ескадронъ, формиранъ отъ допълнителния гвардейскъ ескадронъ, подъ командата на майора Илчевъ, отъ едно кошно отдѣление и отъ музикалния хоръ при сѣщия ескадронъ. Музиката свири само при изнасянето тѣлото отъ гарата.

Депутатитѣ отъ коннитѣ части присѣтствуваха при посрѣщането на гарата и го придружаваха до черквата.

Шедствено до черквата върви по следния редъ: Конното отдѣление, катафалката съ тѣлото, роднинитѣ и депутатитѣ почетния ескадронъ.

При оставяне тѣлото въ черквата биде назначенъ почетенъ караулъ отъ единъ взводъ при офицеръ и единъ постъ отъ двама подофицери почетни часови при главата на покойния.

Подробности по самото погребение още липсватъ. По тоя случай получаваме следната статия:

Генералъ майоръ Колевъ Иванъ и Добруджа

Покойниятъ генералъ Иванъ Колевъ бѣ известень ерѣди цѣлата ни копинца съ името „Нашиятъ Генералъ“. Днесъ той не е между живитѣ, умрѣ за България, но вътъ отъ койнитѣ прѣдѣли. Стана туй, отъ което той най-много се страхуваше: да не би, като заминевъ въ странство, да умрѣ тамъ. Такава биде сѣдбата му!

Често той казваше: „Осѣщамъ, че болестта ми напредва; чувствамъ, че днитѣ ми сѣ прѣброени, но вѣрвамъ, ако започнатъ на ново дѣйствиетѣ, че ще оздравѣя; отида ли обаче въ странство да се лѣкувамъ, сигурно ще умра“.

Така той мислеше до последни моментъ, не защото вѣрваше въ това, което казва; а защото така му се искаше да вѣрва, защото не искаше да се раздѣли отъ любимата си копинца, защото искаше да умрѣ въ ерѣдата на своитѣ храбри офицери и войници и да биде погребенъ въ земята на обичната му Добруджа.

Генералъ Колевъ извъредно много обичаше Добруджа. Въ тази обичъ той черпеше сили за да прѣвземе всички ерѣки, на каквито копинцата ни тукъ, прѣвъ врѣме на операциитѣ, често пакти биваше излагана. Въ тая своя обичъ той бѣше отишолъ до тамъ, че бѣше си избралъ дори мѣстото, гдѣто да биде погребанъ: старото укрѣпление, най-високата точка, до самата Тулча. „Его отъ това мѣсто, ми казваше единъ цѣтъ, се вижда най-добрѣ Дунава, границата на Обединена България и Весарабия, моего родно мѣсто. Ако умра въ Тулча, на това мѣсто ще биде гробътъ ми“.

Генералъ Колевъ бѣше човѣкъ внушителенъ; възседналъ своя арабски жребець, той правеше силно впечателение и обичаше подчиненитѣ си. Съ силенъ и прощителенъ погледъ, съ непоколебимъ духъ, съ бистъръ и практиченъ умъ, съ крайно енергична походка, той бѣ човѣкъ прѣдначаленъ за творителъ на новото въ нашата копинца. И стана нейнъ духовецъ баща. Той издигна последниятъ до степенъ сама себе си да обичае, послѣ да биде обичана отъ цѣлия народъ и да биде опѣлена отъ цѣлата ни армия, отъ нашитѣ мощни съюзници и отъ нашитѣ безброй врагове. Нашата молада и буйна копинца на вѣки ще му биде признателна! Съ дѣлата си изъ Добруджанскитѣ полета, той очерта правия пътъ, по който ние кавалериститѣ трѣбва да вървимъ.

„Нашиятъ Генералъ“ бѣше съ жѣлзно здраве, но умрѣ отъ разстрѣпо здраве, вслѣдствие порокъ на сърдцето, — болестъ придобита на бойното поле. Той бѣше човѣкъ справедливъ, великодушенъ, откровенъ, скроменъ и извъредно честенъ, съ много чувствителна душа и много нѣжно сърдце.

Въобще, неговитѣ качества и дѣло бѣха и си оставатъ таква на единъ въ дѣйствителностъ „великъ човѣкъ“, какъвто той минава въ историята.

Славата, която на всѣка брачка го придружаваше, малко значение имаше за него, напротивъ, въ нѣкои случаи случаи го стѣсняваше, ала забутитѣ, които копинцата даваше въ разнитѣ боеве, силно го измъчваха и го караха да се просълзява. Много пакти на близкитѣ до него казваше: „хубави офицери и чудесни войници имаме; сърдцето ми се каса, когато ги повѣдамъ въ атака, но... за България и Царя всичко трѣбва да се даде“. И за България и Царя „Нашиятъ Генералъ“ всичко даде, даде най-послѣ и себе си, за да остане насъ, неговитѣ подчинени, въ неутѣшима и непрѣжальна скръбъ.

Спи спокойно съкия ни Генерале!
Ти умрѣ за да станешъ още по-обичанъ отъ насъ, за да се вдѣлабешъ въ нашата наметь и въ нашето съзнание за винаги!

Ти умрѣ за да оживѣешъ въ сърдцата ни!
Ние нѣма да видимъ вече внушителната ти фигура, енергичната ти походка, благата ти усмивка, силния ти погледъ; но твоитѣ духъ, твоитѣ благъ характеръ, твоитѣ епични дѣла, твоитѣ заслуги къмъ България и Царя постоянно сѣ прѣдъ насъ, ще бидатъ и прѣбждатъ въ насъ и ние никога, забравими

ни учителю, нѣма да се раздѣлимъ съ тѣхъ, до като сме живи.

Вѣчна память на нашия славенъ, храбръ и великъ Генералъ Иванъ Колевъ!

Подполковникъ Василевъ.

ОТЗИВИ ЗА ГЕНЕРАЛЪ КОЛЕВЪ.

В. „Прѣпорецъ“ (бр. 171 отъ 1 VIII) за генер. Колевъ

Високо честенъ, неуморимъ, отдаващъ се съ всичкитѣ фабри на душата си на изпълнението на дѣлата си, генералъ Колевъ служеше за образецъ на подчиненитѣ си. Суровъ и строгъ къмъ себе си, той бѣ такъвъ и стрѣмно подчиненитѣ си, а неговата сиравадливостъ и безпристрастността му печелиха довѣрието. Лично храбръ, отличенъ ездачъ, страстенъ ловець, образованъ офицеръ, той съединяваше въ себе си всичкитѣ положителни качества на единъ истински военачалникъ. Всичко това му създаваше такъвъ авторитетъ, който е най-добриятъ залогъ за безпрѣкословното изпълнение на прѣдначаленията му. Съ тия неуспорни качества той повдига морала на повѣренитѣ си войски, организира отбраната на повѣренния му военъ районъ и съ вѣра въ себе си и въ войскитѣ, очакваше трепетно деня на изпитанието. Туренъ на челото на ония войски, за водителството надъ които не прѣдставаше да мечтае и за което водителство той имаше всичкитѣ дарби.

Удари частъ на изпитанието, дивизията, която въ далечно и близко минало не пожъла особена слава, се оказа на височитата на призованието си. Тя надминава и най-смѣлитѣ очаквания.

У нашата копинца имаше и въ миналото прояви на отдѣлни блѣскави дѣяния. Заслугата на генералъ Колевъ бѣ, че той накара копинцата вкупомъ да извърши подобни блѣскави дѣяния. Той възкреси у нея добритѣ стари врѣмена на прославенитѣ нѣкогажъ конни дѣяния, като ги приспособи къмъ условията на съврѣмения бой, чрезъ което възстанови успораното значение на копинцата на полесражението. Свѣтквичнитѣ удари, които нанесе той на ромѣнитѣ още въ първитѣ дни отъ обявяването на войната, опрѣдѣлиха сѣдбата на тоя коваренъ, но малодушенъ врагъ, когото не можаха да спасятъ и прателитѣ му се на помощъ съюзници. Копинцата ни, подъ неуморното водителство и вдъхновенията на генералъ Колевъ, лети отъ побѣди къмъ побѣди; гдѣ на конь, гдѣ пѣша, гдѣ въ окопи, гдѣ самостоятелно, гдѣ въ помощъ на пѣхотата, докато съюзнитѣ грабителни на чужди територии не бѣха пропѣдени задъ естественитѣ граници, начертани отъ самата природа. Въ това неуморимо прѣслѣдване генералъ Колевъ не чакаше да му упазватъ, гдѣ е врагътъ и какво да прави съ него. Той самъ го добѣеше съ разеднитѣ си по обширнитѣ добруджански полета, врѣхлетваше върху му и го поразяваше съ острието на българския мечъ.

И фелдмаршалъ Макензенъ, още слѣдъ първитѣ боеве на нашата копинца подъ водителството на генералъ Колевъ, побѣрза да го награди съ жѣлзени крѣсть отъ името на Германския императоръ, като придружи тая му награда съ слѣднитѣ многозначителни думи: „Нато старъ кавалеристъ съ особень интересъ слѣдѣхъ дѣйствиетѣ на българската кошна дивизия и винаги бѣхъ въ вѣсторгъ отъ нейнитѣ смѣли и чисто кавалерийски дѣяния. Мога да Ви увѣря въ едно, — че до сега се бѣше сложило убѣдението, какво атаката на копинца ерѣшу пѣхота е невъзможна. Вий съ нѣколко блѣстани примѣри го опровергахте. Много висши кавалерийски началници, мои другари, Ви завидватъ и не мога си лисна да ги увѣря, че това което Вий сте направили, е съврѣшенъ фактъ“.

Въ настоящата война цѣло една отъ копинцитѣ на съюзницитѣ ни, цѣло многочислената копинца на противницитѣ ни, не сѣ се провалили тѣй блѣскаво на полесражението като копинцата, която създаде образци за подражание на бжданитѣ погълбени относително дѣйствиетѣ на конни маси въ съврѣмения бой, отъ голѣмо значение не само на самата копинца, по и за цѣлото военно изкуство. Ще мине врѣме, ще утихне бурята на тая война, и подвизитѣ на нашата копинца ще се изучаватъ грижливо и ще станатъ прѣдметъ на удивление и подражание.

В. Известия за генералъ Колевъ.

Въ бр. 175 отъ 4 августъ на сѣщия вѣстникъ майорътъ отъ кавалерията Николаевъ пише за „Нашия генералъ“.

Той се раздѣли съ насъ прѣвъ една утриня. Всичко наоколо бѣше тѣй бодро и тѣй радостно! На брѣга на великата рѣка цѣлитѣ градъ, дѣто само прѣди нѣколко мѣсеца влѣзехме като побѣдителни, се пробуждаше съ шеметна жажда за животъ.

А той си отиваше и ние знаехме, че пече нѣмаше да се върне. Знаеше го и той. Затуй горчина болка потискаше сърдцата ни и съззи задавахъ нашитѣ слова.

Автомобилитѣ цѣлъ бѣше отрупанъ съ цѣвти. Но цѣвтига не можаха да закрийтъ множеството дупки, съ които една неприятелска граната, прѣди два дена, бѣше го пашарпала. Генералътъ се приближи до машината, погледна пробититѣ отъ едно парче двѣ врати и тихо каза: „Каква сѣдба! Защо и за мене не се намѣри едно отъ тия парчета? Толкова гранати и куршуми прѣлетяха край мене. И защо ни една не ме олуча? Сега нѣмаше да съмъ болникъ и да се влача по санаториу-

ми...“ Той не довѣрши мисльта си, по ние всички я разбрахме: та откровена и жестока бѣше тя.

И когато автомобилътъ потегли, та се изгуби изъ улицитѣ на пробудилна се градъ, ние се почувствувахме сираци. Единъ прасивъ юноша, който въ най жестокиятъ боеве гледаше смъртта безстрашно въ очитѣ, даде воля на съзлитѣ си. Ние мълкомъ се раздѣлихме и всѣки отъ насъ потѣпа ерѣдъ дѣлничния шумъ на живота.

Отъ тѣснитѣ хоризонти на българската дѣйствителностъ залѣзва една отъ най-възвишенитѣ, най-честни и идеални натура. Съединение на силна и непрѣклонна воля съ възвишенъ и широкъ умъ; безкористно прѣкланяне прѣдъ високитѣ правотвени принципи, самоотвержено служене на дѣлата и безпощадно прѣстѣдване на всѣка проява на слабостъ или низостъ, отъ когото и да било — ето характернитѣ черти на генералъ Колевъ, който съумѣ тихо и незаблѣзано, всрѣдъ непрѣжхнатъ трудъ надъ самия себе си и всрѣдъ неуморна борба съ тежкитѣ условия на нашата дѣйствителностъ, на какъвто рѣдко пѣкой у насъ се е въздигалъ.

Колевъ обезсмърти името си като додате на нашата копинца прѣвъ славната добруджанска епопея миналата есень.

„Нае Винеръ Тагблатъ“ за генералъ Колевъ.

Вѣстникътъ посвещаваше на генералъ Колевъ дълги двѣ колони некрологъ, ласкавъ за покойника и за цѣлата българска армия, въ който се казва: „Нато помощникъ на командира на лейб-гвардейски коненъ полкъ на Н. В. Царя на българитѣ, Колевъ биде изпратенъ въ Австро-Унгарию и командированъ при уланския полкъ въ Пардубицъ да служи въ смѣтащата се за образецъ тамъ австро-унгарска копинца и да приложи послѣ въ България своитѣ познания. Прилагайки послѣднитѣ, Колевъ получи мислимо най-благоприятно впечателение за стойността на австро-унгарската копинца и винаги съ гордостъ се смѣталъ за ученикъ на нашата копинца. Неговитѣ заслуги къмъ българската армия твърдѣ високо се цѣнятъ въ България и околото неговото име се създаде цѣла легенда. Той бѣше типъ на смѣлъ конникъ, който винаги е стоялъ на първа линия, по той бѣше и виденъ теоритикъ“. Вѣстникътъ подробно описва славната дѣйностъ на Колева въ общоевропейската война.

„Фремдеблатъ“ за генералъ Колевъ.

Виеца, „Фремдеблатъ“, като съобщава за смъртта на българския генералъ Колевъ, изтъква заслугитѣ му за българ. армия. Вѣстникътъ изтъква биографията на покойния и споменава, че въ качеството си на помощникъ на командира на гвард. полкъ, той билъ изпратенъ въ Австро-Унгарию да служи въ уланския полкъ. Отъ това си служене, той останалъ съ най-добри впечателения за нашата кавалерия, винаги заявявалъ съ гордостъ, че е ученикъ на австроунгарската кавалерия. Поради примѣрния си характеръ, покойниятъ се радваше на голѣми симпатии отъ страна на другаритѣ си въ монархията. Слѣдъ маневритѣ въ 1911 год. Колевъ се завърна въ България, дѣто приложи на практика това, което бѣше видѣлъ въ Пардубицъ въ монархията.

Денитѣ на Караджата.

На 12 августъ въ недѣля се изпълватъ 49 години отъ смъртта на Караджата. По тоя случай въ всички общини на Добруджа ерѣдѣто това се указе възможенъ, дбрѣ е да се отслужи молебень въ наметь на тоя легендаренъ добруджански герой, който сложи коститѣ си за свободата на България.

Тържествата по случая да се отложатъ и слѣватъ съ тия, които има да станатъ на 14 того — празника на възшествието на прѣстола на Негово Величество любимия и великъ нашъ царъ на вѣчки Българи.

Отъ добруджанската организация.

О В Я В Л Е Н И Е

Иштувайки отъ Кюстенджа за Букурещъ, забухихъ една ревизиционна ризиска № 422 отъ 23 май 1917 год., издадена отъ Ревизиционната комисия при Германското Етано управление въ Кюстенджа на фирмата „Хулисъ—Цариградъ“ за два вагона стѣбла за прозорци. Съ настоящето извѣствамъ, че тази квитанция не е по вече валидна.

Георго Сулисъ

Прокурисъ на фирмата Хулисъ, Кюстенджа. 2—3. ул. „Кангакузинъ“ № 1.

М а р т и р о л о г ъ

на българитѣ и турцитѣ—добруджански граждани, които ромънитѣ сж отвлѣкли като заложници и държатъ затворени въ салхани, затвори и открити плѣннически лагери при специаленъ мъчителски режимъ.

Продължение отъ брой 19.

с. Чапръ-харманъ, (Добришко).

- 14 Иванъ Момчевъ 28 г.
- 15 Кою Атанасовъ 19 г.
- 16 Георги Димитровъ 45 г.
- 17 Христо Димитровъ 33 г.
- 18 Димо Ионковъ 30 г.
- 19 Ионко Станевъ 55 г.
- 20 Матей Ивановъ 45 г.
- 21 Кванъ Георгиевъ 17 г.
- 22 Петко Котаровъ 45 г.
- 23 Юрданъ „ 60 г.
- 24 Тодоръ Христовъ 20 г.
- 25 Петко Тодоровъ 25 г.
- 26 Димитъръ Червенаковъ 50 г.
- 27 Юрд. Петровъ 20 г.
- 28 Митю Ангеловъ 16 г.
- 29 Паскалъ Димитровъ 35 г.
- 30 Иванъ Христовъ 50 г.
- 31 Христо Доневъ 30 г.
- 32 Милчо Славевъ 20 г.
- 33 Атанасъ Петровъ 20 г.
- 34 Христо Ивановъ 32 г.
- 35 Станчо Господиновъ 32 г.
- 36 Минчо Атанасовъ 32 г.
- 37 Георги Димитровъ 30 г.
- 38 Генчо Георгиевъ 28 г.
- 39 Стоянъ Андоновъ 30 г.

с. Сусусъ-къой, (Добришко).

- 1 Киро Атанасовъ 38 г.
- 2 Стоянъ Никовъ 42 г.
- 3 Минчо „ 30 г.
- 4 Михаилъ Тодоровъ 25 г.
- 5 „ Цвѣтковъ 25 г.
- 6 Стою Желѣзковъ 25 г.
- 7 Иванъ Г. Потратевъ 50 г.
- 8 Юрданъ Добревъ 45 г.
- 9 Тодоръ Статевъ 30 г.
- 10 Добри Василевъ 40 г.
- 11 Димитъръ Георгиевъ 30 г.
- 12 Ив. Стояновъ 25 г.
- 13 Димо „ 30 г.
- 14 Михо Георгиевъ 50 г.
- 15 Георги Стояновъ 60 г.
- 16 Христо Николовъ 35 г.
- 17 Желю Тодоровъ 50 г.
- 18 Киро Тодоровъ 60 г.
- 19 Тончо Янчевъ 60 г.
- 20 Желѣзко Минчевъ 20 г.
- 21 Михаилъ Петровъ 50 г.
- 22 Филчо Русевъ 55 г.
- 23 Иванъ Тодоровъ 42 г.
- 24 Желѣзко Михайловъ 55 г.
- 25 Драгол Атанасовъ 42 г.
- 26 Ат. Минчевъ 14 г.
- 27 Господиъ Николовъ 20 г.
- 28 Петко Ивановъ 20 г.
- 29 Георги Паневъ 20 г.

с. Хомбадемъ, (Добришко).

- 1 Доню Къневъ 40 г.
- 2 Петъръ Недѣлчевъ 15 г.
- 3 Тодоръ Марковъ 16 г.
- 4 Димитъръ Матевъ 45 г.
- 5 Вълко Атанасовъ 80 г.
- 6 Стефанъ П. Пеневъ 30 г.
- 7 Стоянъ Демирчевъ 15 г.
- 8 Иванъ Колевъ 30 г.
- 9 Юрданъ Колевъ 50 г.
- 10 Иванъ Йордановъ 40 г.
- 11 Тодоръ Тодоровъ 50 г.
- 12 Колю Димитровъ 25 г.
- 13 Еню Георгиевъ 25 г.
- 14 Недѣлчо Яневъ 20 г.
- 15 Костадинъ Георгиевъ 10 г.
- 16 Велико Миревъ 30 г.

- 17 Иванъ Тодоровъ 30 г.
- 18 Коста Николовъ 30 г.
- 19 Недѣлчо Костадиновъ 45 г.
- 20 Райно Къневъ 39 г.
- 21 Колю Костадиновъ 20 г.
- 22 Тодоръ Колевъ 25 г.
- 23 Панчо Паневъ 26 г.
- 24 Стоянъ Радевъ 30 г.
- 25 Костадинъ Радевъ 28 г.
- 26 Колю Господиновъ 20 г.
- 27 Колю Василевъ 28 г.

с. Бьостекчлеръ, (Добришко).

- 1 Никола Витановъ 55 г.
- 2 Йорданъ Генчевъ 28 г.
- 3 Петъръ Вълковъ 32 г.
- 4 Паскалъ Василевъ 28 г.
- 5 Петъръ Димовъ 48 г.
- 6 Стефанъ Боксилевъ 48 г.
- 7 Драгни Георгиевъ 16 г.
- 8 Руско Боксилевъ 45 г.

с. Иланлъкъ, (Добришко).

- 1 Митю Панталеевъ 48 г.
- 2 Михаилъ „ 38 г.
- 3 Стефанъ Доневъ 34 г.
- 4 Генчо Димитровъ 27 г.
- 5 Панталей Райновъ 26 г.
- 6 Ив. Петровъ 66 г.
- 7 Петъръ Великовъ 26 г.
- 8 Ат. Стояновъ 19 г.
- 9 Петко Илиевъ 28 г.
- 10 Илия Димитровъ 38 г.
- 11 Иванъ „ 30 г.

с. Айдъкъ-чуфа, (Добришко).

- 1 Колю Стояновъ 75 г.
- 2 Тодоръ Господиновъ 70 г.
- 3 Василь Желевъ 40 г.
- 4 Ив. Недѣлковъ 65 г.
- 5 Мирчо Христовъ 20 г.
- 6 Василь Желѣзковъ 17 г.
- 7 Минчо Василевъ 32 г.
- 8 Вълчо Стояновъ 30 г.
- 9 Недѣлчо Колевъ 67 г.
- 10 Димитъръ Славовъ 35 г.
- 11 Реданъ Дойчевъ 72 г.
- 12 Василь Жечевъ 75 г.
- 13 Юрданъ Вангеловъ 35 г.
- 14 Колю Ивановъ 28 г.
- 15 Ив. Василевъ 20 г.
- 16 Ив. Георгиевъ 30 г.
- 17 Филипъ Василевъ 23 г.
- 18 Петъръ Стояновъ 25 г.
- 19 Стоянъ Колевъ 25 г.

с. Вашъ-бунаръ, (Добришко).

- 1 Стоянъ Ганевъ 50 г.
- 2 Георги Василевъ 40 г.
- 3 Тодоръ Филциновъ 16 г.
- 4 Василь Ганевъ 43 г.
- 5 Стоянъ Тодоровъ 50 г.
- 6 Ив. Ангеловъ 18 г.
- 7 Юрд. Ганевъ 34 г.
- 8 Желю Ивановъ 42 г.
- 9 Желѣзко Георгиевъ 67 г.
- 10 Димитъръ Тодоровъ 40 г.
- 11 Пею Къневъ 38 г.
- 12 Никола Костадиновъ 40 г.
- 13 Димитъръ Колевъ 48 г.
- 14 Рада Ангеловъ 28 г.
- 15 Димитъръ Доневъ 52 г.
- 16 Стоянъ Ивановъ 30 г.
- 17 Цюю Тодоровъ 33 г.
- 18 Пею Къневъ 28 г.
- 19 Къню Тодоровъ 26 г.
- 20 Петъръ Желѣзковъ 18 г.
- 21 Петко Доневъ 30 г.

- 22 Митко Стоевъ 18 г.
- 23 Василь Ганевъ 23 г.

с. Бьонелеръ, (Добришко).

- 1 Тонко Господиновъ 18 г.
- 2 Георги Д. Желѣзковъ 55 г.

с. Хашладжакъой, (Добришко).

- 1 Добри Ивановъ 24 г.
- 2 Никола Цонковъ 29 г.
- 3 Стефанъ Великовъ 20 г.
- 4 Господиъ Ивановъ 32 г.

с. Кара-Куртъ, (Добришко).

- 1 Димитъръ Илиевъ 65 г.
- 2 Желѣзъ Пенчевъ 32 г.
- 3 Петъръ Тодоровъ 75 г.
- 4 Данаилъ Николовъ 20 г.
- 5 Киракъ Юрдановъ 18 г.
- 6 Илия Атанасовъ 50 г.
- 7 Руси Мариновъ 55 г.
- 8 Симеонъ Илиевъ 18 г.
- 9 Стою Жековъ 50 г.
- 10 Ставри Станевъ 28 г.

с. Вели-факъ, (Добришко).

- 1 Колю Сжбевъ 42 г.
- 2 Апостоль Томовъ 40 г.
- 3 Тодоръ Недевъ 32 г.
- 4 Желѣзко Димитровъ 58 г.
- 5 Вълко Басевъ 72 г.
- 6 Димо Томовъ 36 г.
- 7 Христо Димитровъ 19 г.
- 8 Желю Недевъ 35 г.
- 9 Тодоръ Пеневъ 47 г.
- 10 Митю Пеневъ 43 г.
- 11 Мирчо Христовъ 45 г.
- 12 Петъръ Демирчевъ 19 г.
- 13 Михаилъ Тодоровъ 28 г.
- 14 Христо Ивановъ 34 г.
- 15 Тодоръ Милевъ 30 г.
- 16 Доню Николовъ 52 г.
- 17 Костадинъ Милевъ 45 г.
- 18 Димитъръ Вълковъ 60 г.
- 19 Вълко Стефановъ 28 г.
- 20 Янко Николовъ 50 г.
- 21 Желѣзко Ивановъ 26 г.
- 22 Ат. Янковъ 20 г.
- 23 Стоянъ Тодоровъ 54 г.
- 24 Петъръ Пеневъ 34 г.
- 25 Митю Дойчевъ 75 г.
- 26 Жейно Димитровъ 52 г.
- 27 Злати Сжбевъ 48 г.
- 28 Иванъ Демирчевъ 28 г.
- 29 Стефанъ Демирчевъ 28 г.
- 30 Свещ. Гр. Д. Бояджиевъ 35 г.

с. Каба-сакалъ, (Добришко).

- 1 Юрданъ Стаевъ 20 г.
- 2 Милчо Г. Гърдевъ 30 г.
- 3 Марко Доневъ 30 г.
- 4 Злати Георгиевъ 30 г.
- 5 Георги Гергиевъ 16 г.
- 6 Милчу Гергиевъ 35 г.
- 7 Герги Тодоровъ 40 г.
- 8 Митю Петровъ 45 г.
- 9 Герги Михайловъ 30 г.
- 10 Юрданъ Къневъ 28 г.
- 11 Герги Къневъ 22 г.
- 12 Стефанъ Георгиевъ 28 г.
- 13 Михо Димитровъ 19 г.
- 14 Митю Миковъ 45 г.
- 15 Милчо Колевъ 32 г.
- 16 Вълчо Колевъ 28 г.
- 17 Юрданъ Стайчовъ 25 г.
- 18 Господиъ Миховъ 41 г.
- 19 Бойчо Ивановъ 25 г.
- 20 Григоръ Ивановъ 40 г.

- 21 Никола Гичевъ 55 г.
- 22 Гичо Николовъ 25 г.
- 23 Юрданъ Димовъ 16 г.
- 24 Трифонъ Янакевъ 18 г.
- 25 Милчо Ивановъ 18 г.
- 26 Стефанъ Петровъ 48 г.
- 27 Георги Драгневъ 20 г.
- 28 Димо Първовъ 20 г.
- 29 Михаилъ Ивановъ 22 г.
- 30 Нихо Стойчевъ 22 г.
- 31 Тодоръ Атанасовъ 32 г.

с. Гелинджикъ, (Добришко).

- 1 Георги Желевъ 55 г.
- 2 Драгни Георгиевъ 26 г.
- 3 Сави Георгиевъ 19 г.
- 4 Желю Георгиевъ 16 г.
- 5 Господиъ Цоневъ 40 г.
- 6 Петъръ Петровъ 35 г.
- 7 Димитъръ Драгневъ 18 г.
- 8 Желю П. Сжбевъ 18 г.
- 9 Ангелъ И. Цоневъ 32 г.
- 10 Желѣзко Ивановъ 18 г.
- 11 Генчо Паскалевъ 18 г.
- 12 Стефанъ Димитровъ 21 г.
- 13 Атанасъ Паскалевъ 20 г.
- 14 Тодоръ Вълковъ 78 г.
- 15 Генчо Колевъ 30 г.
- 16 Георги Д. Гунчевъ 20 г.
- 17 Юрданъ Първевъ 21 г.
- 18 Станчо Колевъ 31 г.
- 19 Атанасъ Великовъ 34 г.
- 20 Ив. Ивановъ 50 г.
- 21 Юрданъ Господиновъ 45 г.
- 22 Стаю „ 30 г.
- 23 Станчо Кръстевъ 45 г.
- 24 Димитъръ Добревъ 48 г.
- 25 Ив. Ганевъ 45 г.
- 26 Парушъ Трифоновъ 55 г.
- 27 Колю Геликовъ 45 г.
- 28 Стефанъ Добревъ 18 г.
- 29 Георги Ганевъ 28 г.
- 30 Георги Добревъ 45 г.
- 31 Желѣзко Стоевъ 45 г.
- 32 Генчо Георгиевъ 30 г.
- 33 Момчо Драгневъ 31 г.
- 34 Бахо Стоевъ 28 г.
- 35 Момчо Къневъ 44 г.
- 36 Кълю Георгиевъ 15 г.
- 37 Тодоръ Димовъ 35 г.
- 38 Колю „ 43 г.
- 39 Паскалъ Юрдановъ 18 г.
- 40 Воню Георгиевъ 22 г.
- 41 Проданъ Георгиевъ 21 г.
- 42 Георги Колевъ 25 г.
- 43 Димитъръ Атанасовъ 19 г.

с. Армутлий, (Добришко).

- 1 Гено Петровъ 54 г.
- 2 Георги Драгневъ 21 г.
- 3 Михаилъ Тодоровъ 38 г.
- 4 Атанасъ Д. Славовъ 23 г.
- 5 Паскалъ Влайковъ 65 г.
- 6 Тодоръ Паскалевъ 35 г.
- 7 Велико Демирчевъ 42 г.
- 8 Митю Г. Павловъ 28 г.
- 9 Юрданъ „ 28 г.
- 10 Дончо Доневъ 20 г.
- 11 Динчо Костадиновъ 38 г.
- 12 Иванъ Илиевъ 18 г.
- 13 Демиръ Вълковъ 37 г.
- 14 Юрданъ Вълковъ 56 г.
- 15 Вълко Юрдановъ 22 г.
- 16 Паскалъ Панайотовъ 17 г.
- 17 Непко Николчевъ 23 г.
- 18 Василь Енчевъ 36 г.
- 19 Костадинъ Христовъ 35 г.

Слѣдва.

Забѣлѣжка. Упомяватъ се всички общини и частни лица, които забѣлѣжатъ грѣшени и опущения въ списъцитѣ да ги съобщаватъ въ редакцията.